

Blažek Jaroslav (1896–1976)

1910–1975

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Blažek Jaroslav (1896–1976)
Časový rozsah pomůcky:	1910–1975
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	128
Evidenční číslo pomůcky:	23
Jméno zpracovatele:	Malinová Helena
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 1996

Přepsáno do PC:

17. 7. 2001

ÚVOD

Jaroslav **BLAŽEK** (1896–1976), filmový kameraman, se narodil 3. 8. 1896 v Praze. Začínal jako promítač v kině (v r. 1915 složil zkoušku způsobilosti k obsluze kinematografického promítacího přístroje – viz inventář sign. I. a, inv. č. 10). Za I. světové války byl přidělen spolu s kamarádem Ottou Hellerem, také pozdějším kameramanem, do vojenské filmové laboratoře ve Vídni jako filmový laborant. Později pracoval jako laborant v Pojafilmu (sign. I. a, inv. č. 11) a začal natáčet reportážní a dokumentární filmy, od r. 1919 i hrané.

V r. 1919 natočil v kulisárně Vinohradského divadla svůj první celovečerní hraný film *Jindra* za režie O. Kmínka. Téhož roku byl spolu se Svatoplukem Innemannem kameramanem i dalšího celovečerního filmu *Láska je utrpení*, který byl natočen za režie V. Slavínského na dvorku malírny Vinohradského divadla na Korunní třídě.

V éře němého filmu byl Blažek kromě S. Innemanna spolupracovníkem kameramanů Josefa Brabce (*Tulákovo srdce*, 1922) a Josefa Kokeisla (*Madame Golvery*, 1923). Celkem stál za kamerou 14 němých filmů, z nichž zvláště *Batalion* režiséra Přemysla Pražského (1927) a *Varhaník u Sv. Víta* Martina Friče (1929) patří k jeho nejvýznamnějším a kameramansky mimořádně náročným samostatným pracím.

Kamera J. Blažka spolu s novým způsobem osvětlování představovala naprostou novinku v tehdejší české filmové tvorbě. Některé náladové scény vytvořené v ateliéru moderní závojevou technikou (např. ve filmu *Madame Golvery*) byly považovány za převrat ve filmové fotografii. Výtvarná krása Blažkovy fotografie v *Batalionu* daleko přesáhla konvenčnost většiny tehdejší naší produkce.

Lyrickou krásou, ale i dramatičností se vyznačovala kamera J. Blažka i v celé řadě jeho filmů zvukových. V průběhu let 1930–45 pracoval na téměř třiceti dlouhometrážních hraných filmech (viz přílož. filmografie). Spolupracoval s předními režiséry V. Vančurou (*Na sluneční straně*, 1933, *Marijka nevěrnice*, 1934), s J. Rovenským (*Za ranních červánků*, 1934), s německým režisérem Carlem Junghansem (*A život jde dál*, 1935), s V. Wassermanem (*Trhani*, 1936) a Martinem Fričem (*Hordubalové*, 1937, *Těžký život dobrodruha*, 1941).

Při spolupráci s dalšími kameramany (J. Stallichem, K. Deglem, V. Hanušem, O. Hellerem) Blažkovi obvykle připadlo snímání exteriérů, většinou technicky perfektně provedené, s nevšedními záběry, novým osvětlením a s neobvyklými úhly kamery.

V r. 1938 se J. Blažek pokusil natočit podle vlastního námětu film *Hrdinové hranic*, kterým reagoval na politické události podzimu toho roku. Rozpad republiky a politické změny však znemožnily film dokončit.

Na základě velkého úspěchu Fričova filmu *Hordubalové* na MFF v Benátkách r. 1938, který zaujal zejména Blažkovou kamerou, byl J. Blažek angažován římskou výrobnou Astra-Film na čtyři filmy. Jeho prvním italským filmem byl *Torna caro ideale (Vrať se, drahý)* režiséra Guida Brignoneho.

Od r. 1942 do konce války pracoval Blažek především pro německý Prag-film v oddělení pro výrobu krátkých kulturních filmů. Jediný hraný snímek, který natočil pro Pragfilm, byl v r. 1943 film *Osud na řece (Schicksal am Strom)*, všechny ostatní byly krátké filmy.

Začátkem 50. let pokračoval ve filmové práci natáčením krátkých populárně vědeckých, dokumentárních, instrukčních a reklamních filmů. V r. 1952 natočil celovečerní dokument *Dědina na Dyji* o práci jihomoravského JZD. Jako kameraman filmů pro Propagační a výukový film působil až do r. 1962. V důchodu natočil ještě několik krátkých filmů (do r. 1964). V r. 1968 obdržel vyznamenání Za zásluhy o výstavbu.

Poslední léta svého života prožil Jaroslav Blažek v Karlových Varech se svou již dlouho churavějící manželkou, která v r. 1975 zemřela. Blažek prodělal zápal plic a infarkt, léčil se na astma. Zemřel 9. 8. 1976 ve věku 80 let v Praze.

Jaroslav Blažek spolu s Ottou Hellerem a Karlem Deglem patřil ke generaci klasiků české filmové kamery a k zakladatelům české kameramanské školy.

V oddělení písemných archiválií NFA na Hradištku se zřejmě dochovala pouze část z pozůstalosti Jaroslava Blažka, kterou Čs. filmový ústav převzal v r. 1977.

Nevelký fond v současnosti obsahuje některé osobní doklady, vysvědčení, diplom (inventář sign. I. a, inv. č. 1–12), korespondenci rodinnou – 26 dopisů manželce, ve kterých jsou mj. zachyceny i zajímavé postřehy z filmování (sign. II. a, inv. č. 18), korespondenci osobní s jednotlivci i úřady aj.

Dokumentární hodnotu mají fotografie z natáčení, portréty herců většinou s věnováním, foto rodinné aj. (III. g 2 a V. a) - celkem 55 ks. Z nich 29 ks bylo předáno pro lepší využití do fotografických sbírek (v inventáři jsou uvedena příslušná přírůstková čísla).

Použitá literatura:

Dr. Šárka Bartošková – Myrtil Frída – Dr. Jan S. Kolár: *Čs. zvukový film 1930-45*

II. díl: Filmoví pracovníci. Filmový ústav, Praha 1965.

Šárka Bartošková, Luboš Bartošek: *Filmové profily*. Čs filmový ústav, Praha 1986.

Československý biografický slovník. Encyklopedický institut ČSAV, ACADEMIA, Praha 1942.

Encyklopédia filmu. Vydav. Obzor, Bratislava 1993.

Zdeněk Štábla: *Data a fakta z dějin čs. kinematografie 1896 – 1945*. Československý filmový ústav, Praha 1989.

FILMOGRAFIE JAROSLAVA BLAŽKA

Němé filmy:

1919: *Jindra; Láska je utrpením* (K spol. se Svat. Innemannem)

1922: *Likérová princeznička; Tulákovo srdce* (K spol. s Josefem Brabcem); *Ulička hříchu a lásky*

1923: *Madame Golvery* (K spol. s Josefem Kokeislem)

1925: *Vyznavači slunce*

1926: *Dar svatební noci*

1927: *Batalion*

1928: *Aféra v Grandhotelu; Praha v záři světél* (KF; K spol.); *Po stopách našich legií ve Francii*

1929: *Souboj lásky* (K spol. s Josefem Amborem); *Varhaník u svatého Víta; Krásy zimní Prahy* (KF)

1930: *Nepočestná žena*

Zvukové filmy:

- 1931: *Loupežník* (K spol. s Václavem Víchem); *Obrácení Ferdyše Pištory* (K spol. s Janem Stallichem); *Osada mladých snů*
- 1932: *Píseň o velké lásce*; *Právo na hřích* (K spol. s Janem Stallichem); *Burza práce* (KF)
- 1933: *Exekutor v kabaretu* (K spol. s Josefem Bulánkem); *Na sluneční straně* (K spol. s Janem Stallichem); *Sedmá velmoc*
- 1934: *Marijka nevěrnice* (K spol. s V. Hanušem); *Na růžích ustláno*; *Na Svatém Kopečku*; *Poslední muž*; *U nás v Kocourkově*; *Za ranních červánků*
- 1935: *A život jde dál* (K spol. s Otto Hellerem); *Jana*
- 1936: *Děti velké lásky*; *Trhani*; *Vzdušné torpédo 48* (K spol. s O. Hellerem)
- 1937: *Hordubalové*
- 1938: *Její pastorkyňa*
- 1939: v Itálii - *Torna caro ideale (Vrat' se, drahý)*
- 1940: *Druhá směna*
- 1941: *Pantáta Bezoušek*; *Těžký život dobrodruha*
- 1943: *Barbora Hlavsová* (K spol. s Karlem Deglem); *Osud na řece* (Schicksal am Strom)
- 1950: *Náš vzor* (KF, K spol. s Jaroslavem Fischerem); *Žně míru* (KF)
- 1952: *Dědina na Dyji* (DOK); *Země milovaná – Polabí* (KF, K spol. s Vladimírem Lorencem a Josefem Peškem)
- 1953: *Kovaljova metoda* (KF); *Není tříška jako tříška* (KF); *Pořádek dělá přátele* (KF); *V družstevní stáji* (KF); *Vesnická škola* (KF)
- 1954: *Český ráj* (KF); *Elektromotor* (KF); *Kutná Hora* (KF); *Volba hospodárných řezných podmínek* (KF)
- 1955: *Dobré chutnání* (KF); *Kontaktní výroba kyseliny sírové* (KF); *Na výletě* (KF); *Pomocník i nepřítel* (KF); *Rudné úpravny I, II* (KF); *Slovo k cyklistům* (KF); *Splněné přání* (KF); *Trampoty pana Mareše* (KF); *Trojí setkání* (KF)
- 1956: *Barvení papíru* (KF); *Maličkosti* (KF); *Ochrana selat před nákazou* (KF); *Reklamní pás 16-22* (KF; K spol. s Josefem Peškem); *Sklářské formy* (KF); *Sousedé v uniformě* (KF); *Stavební stroje I* (KF)
- 1957: *Dům módy I, II* (KF); *Hamiro* (KF); *Nákup školních potřeb* (KF); *Tajemství proměny hmyzu* (KF, K spol. s Maxmiliánem Bruchmüllerem); *V čem to vězí?* (KF, K spol. se

- Zdeňkem Šibravou); *Velká soutěž* (KF); *Výroba odlitků do kovových forem* (KF);
Výroba skořepinových forem (KF); *Zima* (KF)
- 1958: *Adam a Eva* (KF); *Admira* (KF); *Hašlerky* (KF); *Kožená galantérie* (KF); *Letní
příprava hokejového brankáře* (KF); *Nevíme dne* (KF); *Opravy ložního prádla* (KF);
Pouliční automaty (KF); *Prodejny se samoobsluhou* (KF); *Rýže* (KF); *Splněné sny*
(KF); *Staré přísloví* (KF); *Šel do kina* (KF); *Tajemství řepného klubička* (KF); *Tak
dlouho se, až se...* (KF); *Záhadné trumfy* (KF); *Zeleninová mísa* (KF)
- 1959: *Automatizace výroby vozů Octavia a Felicia* (KF); *Autoradia Tesla* (KF); *Camping*
(KF); *Dřevotřískové desky* (KF). *Felicia* (KF); *Hasicí přístroje Tetra* (KF); *Holicí
potřeby* (KF); *Holit!* (KF); *Jezte sýry!* (KF); *Klobouk Tonak* (KF); *Králičí kožich* (KF);
Nikdy dosti zdvořilosti (KF); *O filmové reklamě* (KF); *Oděvy na zakázku* (KF); *Praga
S 5 T* (KF); *S kytičkou nejsi sám* (KF); *Sunar slouží dětem* (KF); *Šetřte vodou* (KF, K
spol. s Františkem Jindrou); *Umělá výživa kojence* (KF); *Vibro* (KF); *Vitana* (KF)
- 1960: *Aby nebylo pozdě* (KF); *Květiny II* (KF); *Nový domov* (KF); *Píseň o nás* (KF);
Vstříkovací zařízení (KF); *Značky* (KF; K spol. s Dalimilem Řehákem)
- 1961: *Pojištění mládeže* (KF)
- 1962: *Lesní školky I, II, III* (KF)
- 1963: *Aby ruce nebolely* (KF)
- 1964: *Jedeme na chmel* (KF); *Klíčový význam siláže* (KF); *Organizace mechanizované
sklizeň chmele* (KF); *Posklizňová úprava chmele* (KF)

Osobní fond JAROSLAVA BLAŽKA

* 3. 8. 1896 - † 9. 8. 1976

INVENTÁŘ

sign inv. č.	obsah	počet kusů	časový rozsah	karton č.
-----------------	-------	---------------	------------------	--------------

I. ŽIVOTOPISNÝ MATERIÁL

I. a) Osobní doklady, diplomy, legitimace, vysvědčení

1	Křestní list (1896) - opis	1	1910	1
2	Oddací list – orig.+ opis	2	1925,1949	
3	Výpis z rejstříku trestů	1	1949	
4	Osvědčení o čl. státním občanství	1	1949	
5	Rozhlasová koncese	1	1945	
6	Legitimace České filmové unie v Praze	1	s.d.	
7	Legitimace Zemského svazu kinematografů v Brně	1	1939	
8	Vysvědčení propouštěcí 1909/10 – duplikát	1	1946	
9	Vysvědčení od Spolku českých majitelů kinematografů	1	1915	
10	Vysvědčení o zkoušce způsobilosti k obsluze kinematografického promítacího přístroje + 3 fotokopie	1	1915	
11	Vysvědčení od firmy Poja-Film, Praha – čes. + angl.	2	1920	
12	Diplom za 50 let práce pro kinematografii	1	1962	

I. d) Hospodářské a majetkové záležitosti původce fondu

13	Oznámení Správy důchodů v Praze o zvýšení důchodu od ledna 1969	1	1969	1
14	Přiznání osobního důchodu od září 1969	1	1969	
15	Vyúčtování od Správy důchodů + 3 ústřížky pošt. pouk., 1969	1	1970	
16	Výpis z vyhlášky o úpravě osobního důchodu	1	s.d.	
17	Zvýšení osobního důchodu od ledna 1976	2	1975	

II. KORESPONDENCE

II. a) Korespondence rodinná

18	Dopisy manželce	26	1953–1964	
----	-----------------	----	-----------	--

II. b) 1) Korespondence osobní

		počet ks		
		obdrž.	odesl.	
19	Frída Myrtil	0	1 +3 příl.	1975
20	Kazda Josef	2	0	1972, 1974
21	Pletánek	0	1	1974
22	Šulc A. F.	0	1	1975

II. b) 3) Dopisy zatím blíže neurčené

23	Pepa	0	1	1973
24	Míla (muž)	0	1	1974
25	Míla (žena)	0	1	1974
26	Nabídka fotoaparátu	0	1	1975

27	Odpověď na inzerát	0	1	1975	1
----	--------------------	---	---	------	---

II. b) 5) Dopisy úřadů a institucí (řazeno chronologicky)

28	Sovkino – v ruštině	1	0	1927	
29	Les Studios Paramount-ve franc.	1	0	1930	
30	Poslanstvo Kraljevine Jugoslavije	1	0	1933	
31	Ústřední ředitelství Čs. filmu	1	1	1969	
32	Filmové studio Barrandov	0	1	1974	
33	Ústřední ředitel Čs. filmu	0	2	1974-1975	
34	ZV ROH Filmové studio Barrandov – orig.+ kopie	0	2	1975	
35	Český literární fond	0	1	1975	

II. b) 6) Blahopřání, kondolence (abecedně)

36	Československá filmová unie v Praze	1	0	1932	
37	Český literární fond	1	2	1974-1975	
38	Kazda Josef	2	0	1961,1974	
39	Krátký film Praha	1	0	1975	
40	Sixta Jiří Dr. Ing. Dc.	1	0	1964	
41	Ústřední ředitel Čsl. filmu	2	0	1969,1975	
42	Závodní rada a vedení podniku – telegram	1	0	1961	
43	P.F. 1942 – návrhy		3	1941	

III. ODBORNÁ, UMĚLECKÁ A LITERÁRNÍ ČINNOST

III. g) Pomocný a studijní přípravný materiál

2) Fotografie z natáčení a z filmů

44	Pracovní snímky z natáčení	10	s.d.	1
	<u>Foto z filmů</u> – předáno do sbírky fotografií:	5		
45	Barbora Hlavsová – př. č. 398/485754	1	1942	
46	Na sluneční straně – 74/485753	1	1933	
47	Varhaník u Sv. Víta – 0359/485751, 0359/485752, 0359/152047	3	1929	
	<u>Portréty herců</u> (většinou s věnováním) - předány do fotograf. sbírky portrétů:	8	s.d.	
48	Karel Hájek – P 294/485743			
49	Karel Hašler – P 322/485744			
50	Karel Hruška – P 412/485745			
51	Karel Lamač – P 628/485746			
52	Jindřich Plachta – P 814/485747			
53	Slávka Procházková – P 895/485748			
54	František Smolík – P 1015/485749			
55	Jaroslav Vojta – P 1260/485750			

III. h) Ostatní materiály související s odbornou činností

56	Kino-Taschenbuch, Zeiss Ikon A. G., Dresden 94 str. – tisk, německy	1	1930	1
----	---	---	------	---

V. ILUSTRAČNÍ MATERIÁL O PŮVODCI FONDU

V. a) Fotografie, vyobrazení

57	Foto rodinné aj. neidentif.; vlastní portréty - z toho do fotografické sbírky předáno 16 ks – přírůstková čísla P 61/485727 – 742 (v pozůstalosti zbývá 16 ks)	32	s.d.	1
58	Fotografické album – SSSR 1936 (Leningrad, Moskva, Kyjev)	1	1936	

V. c) Referáty a recenze o pracích původce fondu

59	Novinové výstřižky	2	1929, s.d.	
----	--------------------	---	------------	--

VI. PÍSEMNOSTI TÝKAJÍCÍ SE RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ

60	Oddací list rodičů (1895) - duplikát	1	1942	
61	Křestní list manželky (1896) - duplikát	1	1925	

VII. PÍSEMNOSTI CIZÍ PROVENIENCE

62	Text + notový záznam písně Cariboo s věnováním od autora Jarky Mottla	1	1965	
----	--	---	------	--

22. května 1996/Malinová

Název archivní pomůcky:	Blažek Jaroslav (1896–1976)
Časový rozsah pomůcky:	1910–1975
Počet evidenčních jednotek:	1 karton
Počet inventárních jednotek:	62
Rozsah zpřístupněných archiválií:	0,12 bm
Stav ke dni:	22.5.1996
Archivní fond zpracovala:	Malinová Helena
Pomůcku sestavila:	Malinová Helena
Počet stran:	13
Číslo jednacích:
Pomůcku schválila:
	Datum
	Panznerová Jitka, vedoucí odd. pís. archiválií

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Blažek Jaroslav (1896–1976)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 30. 11. 2012

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.¹</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Úřední knihy a rukopisy				
Rukopisy	1	62	1	hudebnina
Mapy, plány, tech. výkresy, kresby				
Kresby	3	43 (3)	1	
Fotografické archiválie				
Fotografie papír. podl.	30	10 (4), 44 (10), 57 (16)	1	
Fotoalba	1	58	1	
Tisky				
Tisky po roce 1800	1	56	1	
Pohlednice A	2	38, 40	1	

Ověřená metráž: 0,12 bm

Vyhotovil: Marcela Kalašová

¹ Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.